

Slotspeech Vlaams ACV-Congres 2016 'Wat werkt voor jou?'

Stijn Gryp, nationaal secretaris ACV

Beste militanten
Beste collega's
Beste genodigden

We hebben samen een klim gedaan de voorbije dagen. We hebben samen bergen verzet. De col van collectief. En we zijn er bijna ... toch voor wat deze berg betreft. De top is in zicht. Of nog niet? Want straks gaat u huiswaarts. En dan passeert u misschien de Kemmelberg, de Bosberg of de Kabouterberg in Kasterlee, hier niet zo ver vandaan.

Ik hoop dat de voorbije twee dagen blijven nazinderen. Meer zelfs: ik hoop dat u de berg en onze klim, maar ook onze uitzichten goed voor ogen houdt. U kent misschien de uitspraak: The Mountains Are Calling and I must Go. Soms roept de berg. Hij dwingt ons om vanop een afstand te kijken naar het leven van elke dag. Het zicht vanop een berg dwingt ons tot overschouwen en om onze blik scherp te stellen.

Bergen geven ook frisse lucht en een gevoel van vrijheid. Ze doen ons de weg zoeken en grenzen verleggen.

Drie belangrijke werven

En dat hebben we gedaan ... onze weg gezocht en grenzen verlegd. Dat hebben we gedaan voor onze drie werven: werkdruk en productiviteit, betere loopbanen en een gezonde werk-privébalans.

Met onze krachtlijnen hebben we **oplossingen** geformuleerd voor de **vele uitdagingen** waar werknemers vandaag mee geconfronteerd worden. Zo maken we duidelijk wat echt werkt voor werknemers. Wat werkt voor ons. Wat werkt voor het Vlaams ACV.

Werkdruk en productiviteit

Voor onze **jobs en arbeidsmarkt** is de ambitie duidelijk: de werkdruk moet omlaag, de werkbaarheid omhoog. Dat vraagt dialoog en inspraak. En iedereen hier weet hoe hard dat vandaag nodig is. Maar het vraagt ook een betere organisatie van het werk. Genoeg handen en hoofden op de werkvloer. En technologie die ondersteunt en verlicht, in plaats van controleert of verzwaart.

Als we echt die **duurzame productiviteit** willen, als we echt die betere werkbaarheid willen, dan zijn dit de recepten. Niet het verhaal van steeds meer. Steeds sneller. Steeds flexibeler werken.

Duurzame loopbanen

Meer dan ooit is ook **leren** cruciaal. Dat horen we overal. Maar het moet ook mogelijk zijn in de praktijk. Daarom zeggen wij: geef mensen echte leerrechten, en bundel die in een loopbaanrugzak. Maak loopbaanbegeleiding toegankelijk voor iedereen, en zorg dat opleidingen kunnen tijdens de arbeidstijd, zonder extra werkdruk of kosten.

Maak van leren een evidentie op de werkvloer. Met plannen, met overleg, en met collega's die elkaar vooruithelpen. En vooral: geef werknemers zelf de regie. Laat ons zelf keuzes maken die ons sterker maken — vandaag én morgen.

Werk-privébalans

En voor **de werk-privébalans** geldt hetzelfde: geef mensen opnieuw grip op hun tijd. Want vandaag hebben te veel mensen dat gevoel verloren. Meer inspraak over werkroosters. Minder structurele onderbezetting. Duidelijke afspraken over telewerk en deconnectie. Want flexibiliteit mag geen eenrichtingsverkeer zijn. Maar het stopt niet op de werkvloer. Investeer in sterke en toegankelijke diensten – kinderopvang, zorg, openbaar vervoer – zodat mensen werk en leven écht kunnen combineren.

Beste militanten en collega's

Met deze krachtlijnen maken we duidelijk wat echt werkt voor werknemers in Vlaanderen. En met onze actualiteitsresoluties drukken we ons heel duidelijk uit over belangrijke actuele maatschappelijke kwesties.

Het zijn standpunten waar we fier op mogen zijn. En die jullie kunnen meenemen naar jullie ondernemingen, scholen en overheidsbesturen, jullie zorg- en welzijnsorganisaties. Maar ook naar het sociaal overleg, naar de politiek, naar de Vlaamse regering zullen wij ze meenemen. En dat zal nodig zijn. Meer dan nodig.

Vlaams beleid: meer werkdruk, minder steun

Want wat zien we vandaag?

Ik zie een beleid dat kiest voor meer werkdruk en minder steun.
Een beleid dat meer vraagt van mensen ... maar minder luistert.

Ik stel vast dat bepaalde Flandriens in de Vlaamse regering vandaag het peloton steil naar beneden sturen. Het Vlaams beleid wil een paar versnellingen hoger schakelen, maar kijkt veel te weinig of mensen kunnen volgen. Kwaliteitsvolle jobs, inspraak, een gezonde werkdruk ... dat is geen luxe. Het zijn cruciale schakels voor werkbaar werk, voor duurzame productiviteit en een goede kwaliteit.

Druk stijgt overal

Kijk naar de sectoren die onze samenleving dragen. Zorg en welzijn. Onderwijs. Cultuur. Sociale economie. Terwijl de druk daar blijft stijgen, blijven investeringen te vaak uit. Het wachten op een nieuw VIA-akkoord en een toekomstgericht loopbaanpact duurt veel te lang. Dit is onaanvaardbaar, beste vrienden. Dit moet anders. Dit moet beter.

Ook in de industrie staat het op scherp. Nieuwe technologieën kunnen kansen bieden, maar vandaag leiden ze te vaak tot intensiever werk. Combineer dat met de hoge energieprijzen, en de onzekerheid wordt alleen maar groter. Werknemers vragen zich af: kan ik nog mee? Is mijn job nog zeker?

De druk stijgt ook voor wie niet klassiek aan het werk is. Denk aan de vele mensen in arbeidszorg of in wijkwerken die zinvol werk verrichten, maar door de beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd zonder inkomen vallen. Denk aan de verregaande besparingen bij VDAB waardoor mensen uit, in plaats van in het zadel worden getild. En terwijl onze minister van werk Zuhail Demir iedereen zo snel mogelijk aan het werk wil, beperkt ze kansen voor werkzoekenden om opleiding te volgen.

Sneller en meer sancties

Minister Demir gaat ook sneller én strenger sanctioneren, maar rond het recht op aangepast werk na ziekte, of meer aangepast werk voor personen met een handicap blijft het veel te stil. Ook bij werkgevers trouwens die hun verantwoordelijkheid op dit vlak niet opnemen. Teveel werkgevers kiezen voor de makkelijkste weg: mensen ontslaan wegens medische overmacht en richting VDAB wegduwen

Afbouw opleidingsbeleid

Hetzelfde voor het opleidingsbeleid. Iedereen zegt dat leren cruciaal is. Maar tegelijk worden kansen afgebouwd. Het Vlaams opleidingsverlof wordt uitgehold. Volwassenenonderwijs krijgt minder ruimte. Wie zegt dat leren belangrijk is, moet daar in investeren, zoals ook de sociale partners al meermaals hebben gezegd. Maar Demir negeert straal zo goed als alle adviezen van de SERV over werk, opleiding en loopbanen. En met de vertegenwoordigers van de werknemers af en toe eens aan tafel gaan, is al helemaal uit den boze. Ook dat, beste vrienden, is onaanvaardbaar. Ook dat moet anders. Ook dat moet beter.

Werk-privé uit balans

En ik ben nog niet klaar. Want ook de combinatie werk en privé gaat in het rood. De mogelijkheden om op adem te komen worden federaal teruggeschroefd terwijl Vlaanderen blijft worstelen met de hefboomen die de combinatie zouden kunnen verlichten. Denk aan de buitenschoolse kinderopvang. Denk aan de ouderenzorg. Denk aan de ingrepen in de dienstencheques. Die zijn niet alleen duurder geworden voor gezinnen, de poetshulpen voelen ook de gevolgen: klanten worden veeleisender, hun job nog zwaarder. En denk aan Annick De Ridder, die nog net niet de banden van het openbaar vervoer lek steekt voor al wie met de Lijn naar het werk gaat. Of naar het ziekenhuis, naar het woonzorgcentrum of de school.

Een gezonde combinatie werk en privé is cruciaal. Maar van dit beleid krijgen mensen pap in de benen.

Vlaamse beleid werkt niet

Deze Vlaamse regering, beste vrienden, maakt verkeerde keuzes. Het gaat niet op dat Vlaanderen zulke zware besparingen doorvoert in het arbeidsmarktbeleid, terwijl er tegelijk niet wordt geïnvesteerd in opleiding en vorming. Het gaat niet op dat de regering geen aandacht heeft voor werkbaarheid en geen middelen vrijmaakt voor personeel in zorg en welzijn. Het gaat niet op dat de regering het onderwijs en de cultuursector viseert, hard bespaart op het overheidspersoneel en daarbovenop ook nog eens onze bus afpakt. Het gaat niet op dat de begroting jaarlijks honderden miljoenen misloopt door het onbelast schenken van familiebedrijven. Terwijl er wel miljarden blijven vloeien naar bedrijfssubsidies, naar Oosterweel, luchthavens en private aandeelhouders van dienstencheque-bedrijven.

Laat me zeer duidelijk zijn, beste vrienden: dit beleid werkt niet voor ons ! Dit beleid werkt niet voor het Vlaams ACV !

Dankwoord

Lieve allemaal. De zon scheen op onze berg, letterlijk en figuurlijk. We hebben er een fantastisch congres op zitten. Een mens waant zich op congé in dit weer. Maar er werd vooral hard gewerkt.... Er zijn toch een paar mensen die ik vandaag graag met naam en toenaam wil bedanken. Dank aan Amélie Janssens en Chris Venstermans voor de praktische en logistieke tour de force ... weken en maanden op voorhand en natuurlijk ook hier ter plaatse. Dank aan Fien en Bram voor de voortreffelijke presentatie. Hartelijke dank ook aan het personeel van SunParks voor de goeie service.

Hulde ook aan onze voorzitter Veerle Verleyen van ACV Puls en onze ondervoorzitter Johan Vervoort van ACV Vlaams-Brabant. Voor jullie steun, voor jullie niet-aflatend engagement en jullie enthousiasme op dit congres en uiteraard de afgelopen jaren. Veerle en Johan ... ik zet jullie daarvoor graag in de bloemetjes. Ik kijk ook uit naar de samenwerking met onze nieuwe voorzitter Tom Vrijens van ACV-CSC Metea en Jorrit Hermans van ACV Limburg. Tom en Jorrit, bedankt voor jullie engagement.

Voor ik afsluit is er nog een laatste award die ik mag uitdelen. Een laatste prijs op dit Vlaams ACV-Congres 2026. En in de geest van de col, van het collectieve, zal het jullie niet verbazen dat deze prijs gaat naar ... inderdaad ... jullie allemaal samen. Laten we effe een selfie nemen. Kan iedereen even rechtstaan?

Samen staan we sterk!

Beste vrienden, ik rond af

Onze krachtlijnen en actuaresoluties liggen er, maar het werk is natuurlijk niet af. De tocht is nog lang.

Het wordt nog een steile klim. Maar wij kunnen dat. Want syndicalisten zijn als berggeiten. We staan scherp. Wij overleven goed, zelfs in extreme omstandigheden. We houden evenwicht en hebben grip. We zoeken elkaars bescherming en warmte op.

Ja, we zijn kuddebeesten ... maar dan in de goede zin van het woord. Want alleen geraak je niet boven. Samen wel. We hebben dat in het verleden meer dan eens bewezen. Het voorbije actiejaar hebben we heel wat van de afbraakmaatregelen van de regering kunnen bijsturen. En we blijven dit doen. En we zullen dat blijven doen. Kijk maar naar de syndicale overwinning die onze onderwijsvakbonden hebben gerealiseerd deze week. Zeer goed nieuws voor de duizenden leerkrachten levensbeschouwelijke vakken.

Want in tijden van extreme druk is het cruciaal dat we samen blijven. Het is cruciaal dat we blijven strijden voor wat echt werkt voor werknemers. Voor gewone mensen.

Dat betekent dat we zullen blijven strijden voor een arbeidsmarkt, een economie, een samenleving waarin solidariteit geen loos woord is, maar dagelijkse realiteit. Waar werknemers beschermd worden in plaats van op zichzelf teruggeworpen. Waar samenwerking sterker is dan verdeeldheid.

Dat betekent ook dat we ons zullen blijven verzetten tegen de rechtse recepten van onze regeringen. Dat we vastberaden en altijd zullen blijven strijden tegen de uitsluiting en discriminatie die extreemrechts propageert, tegen hun verdeel-en-heers retoriek, tegen de afbraak van onze democratische rechtsstaat waar vakbonden, mutualiteiten en middenveld niet langer gewenst zijn.

En dus blijven wij onze rol spelen. Omdat wij weten wat werkt, beste vrienden. Omdat wij weten wat werkt voor werknemers. Voor gewone mensen. Want een like op sociale media geeft werknemers geen stem. Een algoritme geeft werknemers geen echte inspraak. Maar vakbonden doen dat wel. Het ACV doet dat wel.

Laat ons dus blijven klimmen. Vastberaden. Samen. Met een hoopvolle blik op de toekomst. Zodat de berg de mooiste plek wordt voor iedereen. Ik dank u.

